

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Radana Malíka, JUDr. Milady Tomkové a Mgr. Jana Passera v právní věci stěžovatelky **G. A.**, za účasti **Ministerstva vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 5. 12. 2005, č. j. 56 Az 151/2005 - 16,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 5. 12. 2005, č. j. 56 Az 151/2005 - 16 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením ze dne 5. 12. 2005, č. j. 56 Az 151/2005 - 16 zamítl Krajský soud v Brně návrh stěžovatelky na ustanovení zástupce. V odůvodnění napadeného usnesení krajský soud uvedl, že stěžovatelka v žalobě požádala o ustanovení zástupce z řad advokátů. Při posuzování zákonných podmínek pro ustanovení zástupce krajský soud zjistil z jejího písemného sdělení, že žije ve společné domácnosti s manželem M. P., který je zaměstnán u společnosti G., a. s. v P. s čistým měsíčním příjmem 13 500 Kč a z potvrzení vystaveného touto společností, že jeho zaměstnanec M. P. pobírá na úhradu nákladů pobytu na území České republiky diety a má hrazeno ubytování. S ohledem na tyto skutečnosti pak krajský soud dospěl k závěru, že u stěžovatelky nejsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, resp. pro ustanovení zástupce z řad advokátů.

Stěžovatelka v kasační stížnosti podané proti tomuto usnesení v zákonné lhůtě, kterou opírá o ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., vytýká krajskému soudu vadné právní posouzení celé věci. Je sice skutečností, že žije ve společné domácnosti s manželem, který je zaměstnán a má čistý měsíční výdělek 13 500 Kč, ale krajský soud nevzal v úvahu

její nezaměstnanost a úplnou nemajetnost. Proto se domáhala vydání rozsudku, kterým by bylo napadené usnesení zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené usnesení v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti, přičemž shledal vadu uvedenou v odstavci 3 (nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů), k níž musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud především zdůrazňuje, že předmětem přezkumné činnosti v této věci je usnesení krajského soudu, kterým bylo rozhodnuto o neustanovení zástupce stěžovatelce v řízení o její žalobě proti rozhodnutí žalovaného správního orgánu, kde dosud nebyl vydán rozsudek krajského soudu. Nejde tedy o rozhodnutí krajského soudu, které by se již věcně zabývalo otázkou udělení či neudělení azylu, resp. v této věci opodstatněností zamítnutí žádosti stěžovatelky o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu, byť jde o rozhodnutí vydané v azylové věci [§ 16 odst. 2 písm. b) s. ř. s.].

Nejvyšší správní soud s ohledem na datum vydání napadeného usnesení krajského soudu dne 5. 12. 2005 poukazuje na to, že již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, vyložil, že o případ přijatelnosti kasační stížnosti se může jednat mimo jiné i tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do právního postavení stěžovatele. Příkladem by mohlo být hrubé pochybení krajského soudu v jednotlivém případě při výkladu hmotného či procesního práva. V případě kasační stížnosti směřující proti usnesení o neustanovení zástupce, kde není nedostatek povinného zastoupení advokátem, důvodem pro odmítnutí tohoto mimořádného opravného prostředku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2004, č. j. 6 Azs 27/2004 - 41, publikovaný pod č. 486/2005 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu), však nelze nevidět, že důvody zpravidla formuluje sám stěžovatel, tedy cizí státní příslušník, neznalý českého právního prostředí a většinou neovládající český jazyk. Lze si proto jenom ztěžít představit, že by takový účastník byl v této věci schopen pregnantně formulovat přesah jeho vlastních zájmů. Z těchto důvodů je proto nutno klást velký důraz na přezkoumatelnost uvedeného rozhodnutí o neustanovení advokáta stěžovateli, z něhož musí být zcela zřejmé, které skutečnosti vedly k takovému rozhodnutí. Proto bylo napadené usnesení přezkoumáno po věcné stránce a kasační stížnost nebyla odmítnuta pro nepřijatelnost.

Krajský soud při posuzování zákonných podmínek pro ustanovení zástupce v řízení o žalobě nejprve konstatoval, že stěžovatelka žije ve společné domácnosti s manželem M. P., který je zaměstnán u společnosti G., a. s. s čistým měsíčním výdělkem 13 500 Kč a že pobírá na úhradu nákladů pobytu na území České republiky diety a má hrazeno ubytování, aniž měl zjištěnou výši těchto požitků. Tato zjištění ohledně výdělkových poměrů manžela stěžovatelky však krajský soud vůbec nevyhodnotil ve vztahu k nemajetnosti a nezaměstnanosti stěžovatelky podle obsahu Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků s dopadem na předpoklady pro osvobození stěžovatelky od soudních poplatků, které jsou jednou ze zákonných podmínek pro ustanovení zástupce podle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. Přes tuto zásadní vadu však krajský soud dospěl bez dalšího ke zcela nepřezkoumatelnému závěru, že „s ohledem na tyto skutečnosti u stěžovatelky nejsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, resp. pro ustanovení zástupce z řad advokátů“. Způsob, jakým se krajský soud vypořádal se žádostí stěžovatelky ve vztahu k důkazům soustředěným k posouzení zákonných podmínek

ve smyslu ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s., svědčí o nerespektování zákonných požadavků na přezkoumatelnost rozhodnutí a judikatury této problematiky se týkající.

Nejvyšší správní soud především poukazuje na konstantní judikaturu Ústavního soudu (např. nález Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, zveřejněný pod č. 34 ve svazku č. 3 Sbírký nálezů a usnesení Ústavního soudu, nález Ústavního soudu ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, zveřejněný pod č. 85 ve svazku č. 8 Sbírký nálezů a usnesení Ústavního soudu), podle níž jedním z principů představujícím součást práva na řádný proces, jakož i pojmu právního státu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy) a vylučujícím libovůli při rozhodování, je i povinnost soudů své rozsudky řádně a vyčerpávajícím způsobem odůvodnit (ve správním soudnictví viz § 54 odst. 2 s. ř. s.). Z odůvodnění proto musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Nepřezkoumatelné rozhodnutí proto nedává dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces.

Ve smyslu výše uvedeném je proto nutno napadené usnesení krajského soudu považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, protože tento soud odůvodnil své rozhodnutí ve vztahu k neustanovení zástupce stěžovatelce pouze s odkazem na majetkové poměry manžela, s nímž žila ve společné domácnosti, aniž by uvedl právní závěry a skutečnosti, které ho k neustanovení zástupce vedly. Napadené usnesení krajského soudu je tedy zcela zásadním způsobem nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, přičemž nerespektuje konstantní soudní judikaturu a není proto vyloučené, pokud by nebylo zatíženo uvedenou vadou, že by věcné rozhodnutí krajského soudu bylo odlišné od rozhodnutí stávajícího. V dalším řízení bude na krajském soudu, aby se znovu zabýval žádostí stěžovatelky, postupoval ve smyslu názoru zaujatého Nejvyšším správním soudem a poté vydal přezkoumatelné rozhodnutí odpovídající zákonu.

Z důvodů výše uvedených proto Nejvyšší správní soud napadené usnesení pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí zrušil [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] a věc z tohoto důvodu vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). O kasační stížnosti bylo rozhodnuto bez jednání, protože takový postup umožňuje ustanovení § 109 odst. 1 s. ř. s.

Podle § 110 odst. 3 s. ř. s. je krajský soud názorem vysloveným v tomto rozsudku vázán.

V novém rozhodnutí rozhodne krajský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. června 2006

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu